

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาพาณิชยกรรม โรงเรียนมิตรพลพาณิชยการ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานครสามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาพาณิชยกรรม โรงเรียนมิตรพลพาณิชยการ ที่มีต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาพาณิชยกรรม โรงเรียนมิตรพลพาณิชยการ ที่มีต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี จำแนกตามเพศ และระดับชั้นของนักเรียน
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียน เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาพาณิชยกรรม โรงเรียนมิตรพลพาณิชยการ

สมมุติฐานการวิจัย

นักเรียนที่มีเพศ และระดับชั้นของนักเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะครูผู้สอนที่ดีแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง คุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาพาณิชยกรรม โรงเรียนมิตรพลพาณิชยการ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนมิตรพลพาณิชยการ จำนวน 2,059 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนมิตรพลพาณิชยการ จำนวน 324 คน โดยใช้วิธีสุ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางкерจซี่ โรเบิร์ต และมอร์แกน เออร์รี่ (Kerjcie and Morgan, pp. 608-609) ค่าความคลาดเคลื่อน 0.05

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่สร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่น 0.98 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

1. ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ประกอบด้วยเพศและระดับชั้นของนักเรียน
2. คุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดีตามความคิดเห็นของนักเรียน รวม 5 ด้าน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ
3. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยขอความร่วมมือจากอาจารย์ เจ้าหน้าที่ โครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ครูที่ปรึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โรงเรียนมิตรพลพาณิชยการ และนำแบบสอบถามไปแจกให้กลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มอย่างง่ายตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 324 ฉบับ จากนั้นขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปนักเรียน โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์คุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. เปรียบเทียบคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำแนกตามเพศ ใช้ค่า t-test จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน ใช้ค่า F-test และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe

4. วิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียน โดยหาค่าความถี่และบรรยายเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ผลข้อมูลคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาพาณิชยกรรม โรงเรียนมิตรพลพาณิชยกรรม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาพาณิชยกรรม โรงเรียนมิตรพลพาณิชยกรรม ที่มีต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี

คุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดีทั้ง 5 ด้าน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ดังนี้

คุณลักษณะของครูอันดับที่ 1 คือด้านการให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ พบว่า นักเรียนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะดังกล่าวมากที่สุดในเรื่อง การทำหน้าที่การสอนอย่างเต็มความสามารถ

คุณลักษณะของครูอันดับที่ 2 คือด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา ใจ พบว่า นักเรียนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะดังกล่าวมากที่สุดในเรื่อง ครูไม่ควรประพฤติผิดเรื่องชู้สาว

คุณลักษณะของครูอันดับที่ 3 คือด้านการไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ พบว่า นักเรียนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะดังกล่าวมากที่สุดในเรื่อง ครูไม่ควรแนะนำหรือชักจูงนักเรียนไปในทางที่เสื่อม

คุณลักษณะของครูอันดับที่ 4 คือด้านความรัก ความเมตตา เอาใจใส่ช่วยเหลือ ให้กำลังใจ พบว่า นักเรียนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

นักเรียนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะดังกล่าวมากที่สุดในเรื่อง ครูรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและพร้อมช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ

คุณลักษณะของครูอันดับที่ 5 คือด้านการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัย ที่ถูกต้องดีงาม พบว่า นักเรียนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะดังกล่าวมากที่สุดในเรื่อง ครูปฏิบัติหน้าที่ในการสอนอย่างเต็มที่

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาพาณิชยกรรม โรงเรียนมิตรพลพาณิชยการ ที่มีต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาพาณิชยกรรม โรงเรียนมิตรพลพาณิชยการ ที่มีต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี โดยจำแนกตามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน สรุปได้ดังนี้

2.1 นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดีแตกต่างกันในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดีแตกต่างกันในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียน เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาพาณิชยกรรม โรงเรียนมิตรพลพาณิชยการ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียน เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ผลการวิจัย พบว่า ครูควรให้ความรักและเอาใจใส่นักเรียนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน มีความสุภาพ อ่อนโยนเป็นแบบอย่างที่ดีกับศิษย์ และให้ความเป็นกันเองกับลูกศิษย์โดยเสมอภาค

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ทำให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาพาณิชยกรรม โรงเรียนมิตรพลพาณิชยการ ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ผลการวิจัยด้านข้อมูลทั่วไปของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายและเพศหญิงในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน เรียนอยู่ในระดับชั้น ปวช. 1-3 เพราะนักเรียนที่เข้าศึกษาในโรงเรียนมิตรพลพาณิชยการ สาขาพาณิชยกรรม ส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ซึ่ง

การศึกษาเกี่ยวกับสายวิชาชีพหรือบริหารธุรกิจ จะได้รับความนิยมนอกจากเหตุผลมากกว่าเพศชาย จะเห็นได้จากสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา ในส่วนของคณะบริหารธุรกิจ ก็จะได้รับความนิยมในกลุ่มเพศหญิงเช่นเดียวกัน แต่การศึกษาไม่ได้มีข้อจำกัดว่า ให้เพศใดเรียนได้หรือไม่ได้ แต่ขึ้นอยู่กับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน ที่จะนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพของตนเองให้ออกมาเป็นสิ่งสำคัญยิ่งกว่า การศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช. 1-3) จัดอยู่ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ถ้านักเรียนที่ได้ศึกษาในระดับนี้และนำไปศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เป็นการต่อเนื่องในสายวิชาชีพที่ตนเองได้ศึกษา จะช่วยทำให้มีพื้นฐานในเรื่องวิชาชีพที่เกี่ยวกับพณิชยกรรมเพิ่มขึ้น โดยไม่ต้องปรับพื้นฐานหรือเรียนรู้ความรู้เบื้องต้นใหม่ให้มาก เหมือนกับนักศึกษาที่ไม่มีพื้นฐาน

1. ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาพณิชยกรรม โรงเรียนมิตรพลพณิชยการ ที่มีต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี

นักเรียนมีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูที่ดี ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยมากทุกด้าน ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านการให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เห็นความสำคัญของคุณลักษณะดังกล่าวสำคัญเป็นอันดับที่ 1 โดยนักเรียนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดีในเรื่อง ครูทำหน้าที่การสอนอย่างเต็มความสามารถ ไม่นำผลงานของนักเรียนไปแสวงหาผลกำไรส่วนตน และไม่ตัดสินผลงานของนักเรียนโดยมีสิ่งแลกเปลี่ยน ส่วนคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ที่นักเรียนให้ความสำคัญน้อยที่สุดคือเรื่องทำการสอนด้วยความจริงใจอย่างเท่าเทียมกันในทุกระดับชั้นมีค่าต่ำสุด ข้อค้นพบดังกล่าวนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วันดี วุฒิโชค (2522, บทคัดย่อ) ซึ่งพบว่า คุณลักษณะที่จำเป็นมากสำหรับครูที่ดี ต้องมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่งานการสอนของตน รักษาความลับของศิษย์ ผู้ปกครอง และเพื่อนร่วมงาน มีความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรมต่อผู้เรียนอย่างเท่าเทียมกัน และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สถิต วงศ์สวรรค์ (2544, หน้า 219-221) ซึ่งกล่าวว่า ครูต้องมีความยุติธรรม ไม่มีอคติ ลำเอียง เลือกที่รักมักที่ชัง หวังดีต่อศิษย์ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

จากข้อค้นพบที่สอดคล้องกันดังกล่าวนี้แสดงว่า นักเรียนเห็นความสำคัญของคุณลักษณะของครูที่ดีในเรื่อง การปฏิบัติหน้าที่การสอน การไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวจากนักเรียน ซึ่งทำให้ทราบว่า นักเรียนต้องการให้ครูได้ทำหน้าที่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มความสามารถ เพราะนักเรียนระลึกละเอียดอยู่เสมอว่า ครูคือผู้ให้ความรู้ และนักเรียนเป็นผู้รับ ถ้าครูหรือผู้ให้ มีการเตรียมการสอนและสื่อการสอนที่ดี ก็จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิด

การเรียนรู้และสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่เช่นเดียวกัน แต่ถ้าครูขาดการเตรียมตัวและความจริงใจในการปฏิบัติหน้าที่การสอน กระบวนการพัฒนาผู้เรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญก็จะไม่สามารถเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพได้ และในส่วนของเรื่องความมีจริยธรรมของครูที่มีต่อศิษย์ก็เป็นสิ่งสำคัญ เพราะนอกจากครูจะปฏิบัติหน้าที่การสอนแล้ว ต้องมีคุณธรรมและจริยธรรมที่ควบคู่ไปด้วย โดยเฉพาะการแสวงหาผลประโยชน์จากนักเรียน เป็นการขาดจรรยาบรรณของครูผู้สอนอย่างมาก เพราะถ้านักเรียนเห็นแบบอย่างที่ไม่ดีจากครู นั้นหมายถึงครูซึ่งเป็นบุคคลที่นักเรียนให้ความศรัทธาและยึดถือเป็นแบบอย่างยังไม่สามารถปฏิบัติได้ ครูในฐานะที่เป็นปูชนียบุคคลก็คงขาดความนับถือจากศิษย์เช่นเดียวกัน ดังนั้น ครูควรเป็นผู้มีความพร้อมทั้งในด้านการสอน และความมีคุณธรรมและจริยธรรมด้วย เพราะความรู้และความดีควรเป็นสิ่งที่ควรปลูกฝังให้กับนักเรียน ส่วนความคิดเห็นของนักเรียนต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ที่เห็นว่าเรื่องทำการสอนด้วยความจริงใจอย่างเท่าเทียมกันในทุกระดับชั้นมีค่าต่ำสุดนั้น เรื่องดังกล่าวก็ถือเป็นสิ่งสำคัญที่ครูผู้สอนทุกคนต้องให้ความสำคัญกับการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการสอนด้วยความเสมอภาค ไม่ว่าจะนักเรียนจะอยู่ในระดับชั้นใด หรือมีความแตกต่างกันเล็กน้อยเพียงใดก็ตาม จรรยาบรรณของความเป็นครู ต้องรักและเมตตาศิษย์และปฏิบัติต่อศิษย์ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยการใช้วิธีการวัดผลที่หลากหลาย การให้คะแนนที่โปร่งใสผู้เรียนสามารถตรวจสอบ และทราบความก้าวหน้าของตนเองได้ตลอดเวลา

1.2 ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา ใจ จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เห็นความสำคัญของคุณลักษณะดังกล่าวสำคัญเป็นอันดับที่ 2 โดยนักเรียนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดีในเรื่อง ครูไม่ควรประพฤติผิดเรื่องชู้สาว แต่งกายสะอาดเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ และมีความรับผิดชอบต่อนักเรียนที่สอน ส่วนคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ที่นักเรียนให้ความสำคัญน้อยที่สุดคือเรื่องการมีความเสียสละ อุทิศเวลาให้การสอนเต็มที่ซึ่งมีค่าต่ำสุด ข้อค้นพบดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับความคิดเห็นของคณาจารย์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครูธนบุรี (2527, หน้า 197) ซึ่งให้ความเห็นว่า ครูต้องวางตัวให้เหมาะสม และมีบุคลิกภาพรูปร่างดี แต่งกายสะอาดถูกกาลเทศะ และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สติต วงศ์สวรรค์ (2544, หน้า 219-221) ซึ่งกล่าวว่า ครูควรมีบุคลิกภาพที่แต่งกายดี สะอาด ประณีต เรียบร้อย สวยงามและไม่ล่าสมัยจนเกินไป เหมาะสมกับกาลเทศะ เพราะจะช่วยให้มีบุคลิกดีเป็นที่น่านิยมยิ่งขึ้น รวมทั้งมีเหตุผล และความรับผิดชอบต่อหน้าที่การสอนอย่างสม่ำเสมอ

จากข้อค้นพบที่สอดคล้องกันดังกล่าวนี้แสดงว่า นักเรียนเห็นความสำคัญของคุณลักษณะดังกล่าว ที่เกี่ยวกับการประพฤติตัวดี มีศีลธรรม เป็นที่น่าเคารพนับถือ และเป็น

แบบอย่างที่ดีของศิษย์ อยู่ในกรอบประเพณีที่งดงาม เป็นที่ศรัทธาทั้งนักเรียน เพื่อร่วมงานและผู้ปกครอง การประพฤติผิดชั่วสาวระหว่างครูกับนักเรียน นักศึกษา มิให้เห็นอยู่ในสื่อต่างๆ มาโดยตลอด ซึ่งส่งผลให้ความเชื่อมั่นและศรัทธาของคนในสังคมลดน้อยลง ดังนั้นครูจึงควรยึดหลักศีลธรรมและความเหมาะสมในการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีกับสังคม และประเทศชาติให้ได้ตลอดจนการมีบุคลิกภาพที่ดี เช่น การแต่งกายสะอาดและถูกกาลเทศะ ก็เป็นสิ่งที่ครูควรให้ความสำคัญ เพราะอาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องมีการพบปะในสังคมอยู่เป็นประจำ และมักจะได้รับการเกียรติจากชุมชนให้เข้าร่วมงานในชุมชนหรือสังคมบ่อยครั้ง การมีบุคลิกภาพที่ดีจะช่วยเสริมให้ครูเป็นที่น่านับถือมากยิ่งขึ้น และหน้าที่หลักอีกอย่างที่ทำไม่ได้คือ การให้ความสำคัญและรับผิดชอบต่อหน้าที่การสอน เพราะการตระหนักในหน้าที่การสอน จะช่วยทำให้ครูมีความกระตือรือร้นทำงานด้วยความเต็มใจและเกิดความผิดพลาดน้อย ดังนั้นคุณลักษณะดังกล่าวที่สรุปมาทั้งหมด นอกจากจะเป็นเรื่องศีลธรรม และความดีแล้ว ครูยังต้องมีบุคลิกภาพและการประพฤติตนที่น่าศรัทธา มีความรับผิดชอบต่อการทำหน้าที่ของครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ ส่วนเรื่องให้นักเรียนให้ความสำคัญน้อยที่สุดคือเรื่องของการมีความเสียสละ และอุทิศเวลาให้การสอนเต็มที่นั้น ในความเป็นจริงแล้วครูไม่ได้มีเพียงหน้าที่สอนหนังสือหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ครูต้องรับผิดชอบในงานด้านอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย นอกเหนือจากการปฏิบัติหน้าที่สอน เช่น งานรับผิดชอบในกลุ่มสาระการเรียนรู้ งานรับผิดชอบด้านการบริหารในส่วนอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาหรือผู้บริหาร ดังนั้น ครูต้องมีความทุ่มเทและอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่เมื่ออยู่ในโรงเรียนและอยู่ที่บ้านให้มีความเหมาะสม ซึ่งขึ้นอยู่กับการจัดสรรเวลาของครูและความสำคัญของงานให้มีความเหมาะสม โดยเฉพาะเมื่อครูเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนแล้ว ครูควรจะทำหน้าที่อื่นที่อยู่นอกโรงเรียนอย่างเต็มที่และเสียสละเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาโดยไม่ย่อท้อ

1.3 ด้านการไม่กระทำตนเป็นปฏิบัติยกย่องความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เห็นความสำคัญของคุณลักษณะดังกล่าวสำคัญเป็นอันดับที่ 3 โดยนักเรียนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดีในเรื่อง ครูไม่ควรแนะนำหรือชักจูงนักเรียนไปในทางที่เสื่อม ไม่แสดงอาการจับผิดนักเรียนจนขาดความมั่นใจ และไม่ใช้ให้นักเรียนทำในสิ่งที่เกินความสามารถของวุฒิภาวะและวัย ส่วนคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ที่นักเรียนให้ความสำคัญน้อยที่สุดคือเรื่องการไม่พูดจาถูกเหยียดหยามนักเรียนเพื่อให้เกิดความอับอายมีค่าต่ำสุด ข้อค้นพบดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นฤมล บุณนิม (2544, บทคัดย่อ) ได้สรุปถึงลักษณะของครูไทยว่า ภูมิแห่งครูดีนั้น ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีและมีความสามารถทำให้คนเป็นคนอื่นเป็นคนดีได้ เพราะนักเรียนหนึ่ง

คน จะได้รับการหล่อหลอมบุคลิกภาพจากครูหลายๆ คนให้เป็นคนดี ครูต้องเป็นคนดีมีเมตตาและ
เข้าใจผู้อื่น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เปรอร์ไซวัล ซิมมอนด์ (Percival Symonds, 1995, pp. 301-
308) พบว่า ครูดีต้องเป็นกันเอง เข้าใจปัญหาทางอารมณ์และความต้องการของนักเรียน พร้อมทั้ง
ยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล จะต้องอดทนต่อความผิดพลาดของนักเรียน มีความเห็นใจ
และให้กำลังใจ ไม่คอยจับผิดให้นักเรียนขาดความมั่นใจ ต้องคอยกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักการ
ตัดสินใจและทำงานได้ด้วยตนเอง

จากข้อค้นพบที่สอดคล้องกันดังกล่าวนี้แสดงว่า นักเรียนเห็นความสำคัญของ
คุณลักษณะดังกล่าว ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเป็นแบบอย่าง เพราะครูเปรียบได้กับแม่พิมพ์และ
สัญลักษณ์แห่งความดี ที่จะเป็นผู้นำทางที่ดีงามให้กับนักเรียน บทบาทหน้าที่ของครูนอกจากจะเป็น
ผู้สอนด้านทักษะต่างๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนนำไปใช้ในการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตอยู่ได้ใน
สังคมแล้ว การปลูกฝังความดี และชี้แนวทางที่ส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบ
ระเบียบของสังคม เป็นสิ่งสำคัญยิ่งกว่า เพราะการอบรมสั่งสอนของครู เป็นการบ่มเพาะความดีให้
เกิดขึ้นอยู่ในกายจิตใจเมื่อกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน ซึ่งเมื่อจบการศึกษาแล้ว นักเรียนสามารถนำ
คำสั่งสอนและการแนะนำของครูไปใช้ในการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข หน้าที่ของครู
คือผู้ให้การช่วยเหลือ เป็นที่ปรึกษาให้กับนักเรียนเมื่อเกิดปัญหา ดังนั้น ครูจึงไม่ควรแสดงอาการ
จับผิดหรือต่อว่านักเรียนบ่อยๆ เพราะจะทำให้ให้นักเรียนขาดความมั่นใจ ควรกระตุ้นและเข้าไปคอย
ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำที่ถูกต้องโดยให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และ
ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย เพราะจะช่วยให้
การพัฒนาการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ และนักเรียนจะไม่เกิดความเบื่อหน่ายกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติ
ด้วย ส่วนเรื่องการไม่พูดจาถูกเหยียดหยามนักเรียนเพื่อให้เกิดความอับอาย ซึ่งนักเรียนให้
ความสำคัญน้อยที่สุด ถึงแม้จะเป็นเรื่องที่นักเรียนให้ความสำคัญน้อยที่สุดก็ตาม แต่ตามหลักของ
จรรยาบรรณครูนั้น การพูดจาถูกเหยียดหยามศิษย์เป็นการทำให้เด็กเกิดความอับอายและขาดความ
มั่นใจในตนเอง ซึ่งหน้าที่ของครูนอกจากจะให้กำลังใจและส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีแล้ว ยัง
ต้องปฏิบัติตนเสมือนพ่อและแม่คนที่สองของนักเรียน ทำหน้าที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้และ
เป็นคนดีของสังคม

1.4 ด้านความรัก ความเมตตา เอาใจใส่ช่วยเหลือ ให้กำลังใจ จากผลการวิจัยที่พบว่า
นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เห็นความสำคัญของคุณลักษณะดังกล่าวสำคัญเป็น
อันดับที่ 4 โดยนักเรียนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดีในเรื่อง ครูรับฟังความคิดเห็น
เกี่ยวกับปัญหาและพร้อมช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ ให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม
กับนักเรียนสม่ำเสมอ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและเป็นกันเองกับนักเรียน ส่วนคุณลักษณะของ

ครูผู้สอนที่ดี ที่นักเรียนให้ความสำคัญน้อยที่สุดคือเรื่องการสอนให้กำลังใจกับนักเรียนที่ทำดีอยู่เสมอซึ่งมีค่าต่ำสุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกลียว บุรีภักดี (2520, บทคัดย่อ) พบว่า ลักษณะครูที่นักเรียนชอบคือ เข้าใจและพยายามเข้าใจปัญหาและความต้องการของเด็ก ช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่เด็กด้วยความเต็มใจ มีความเป็นกันเองและเข้ากับเด็กได้ สอดคล้องกับ แนวความคิดของคณาจารย์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครูธนบุรี (2527, หน้า 197) ซึ่งระบุว่า ครูควรมีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ต้องคอยห่วงใยเอาใจใส่ปัญหาของนักเรียน คอยตอบปัญหาให้กระจ่าง แนะนำแนวทางที่ถูกต้องโดยไม่แสดงอารมณ์รุนแรง และวางตัวให้เหมาะสม

จากข้อค้นพบที่สอดคล้องกันดังกล่าวนี้แสดงว่า นักเรียนเห็นความสำคัญของคุณลักษณะดังกล่าว ในเรื่องของความมีมนุษยสัมพันธ์ ความเป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียน เพราะบางครั้ง ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ไม่สามารถที่จะปรึกษากับคนในครอบครัวหรือคนใกล้ชิดได้ นักเรียนส่วนใหญ่จะให้ความไว้วางใจครู ให้เป็นคนช่วยเหลือในการเป็นที่ปรึกษา แนะนำแนวทางในการแก้ไขปัญหา ดังนั้น ครูจึงควรเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบเปิด มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนและบุคคลทั่วไป และพร้อมจะให้นักเรียนเข้ามาปรึกษาได้เมื่อเกิดปัญหา โดยเฉพาะในเรื่องของบุคลิกภาพและการวางตัวของครู ควรแสดงให้เห็นถึงความ เป็นบุคคลที่ดึงามน่าไว้วางใจ เป็นที่ศรัทธาและเลื่อมใสของนักเรียน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนได้ และง่ายต่อการเข้าใจปัญหาและหาแนวทางแก้ไขได้อย่างถูกต้อง ส่วนเรื่องการสอนให้กำลังใจกับนักเรียนที่ทำดีอยู่เสมอ เป็นเรื่องที่นักเรียนให้ความสำคัญน้อยที่สุด จากข้อคิดดังกล่าวแสดงว่า การแสดงความรักและเมตตาต่อศิษย์นั้น นักเรียนเห็นว่าควรเป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่ออกมาจากความจริงใจอย่างแท้จริง การพูดจาชื่นชมและให้กำลังใจถึงแม้จะเป็นสิ่งที่ดี แต่คำชื่นชมบางครั้งอาจจะไม่ได้มาจากความจริงใจเสมอไป แต่การกระทำต่างๆ เช่น การให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนมีปัญหา และแสดงออกด้วยการมีความเป็นกันเองกับนักเรียน การแสดงออกด้วยสิ่งเหล่านี้จึงมีความสำคัญมากกว่าคำพูด

1.5 ด้านการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงาม จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เห็นความสำคัญของคุณลักษณะดังกล่าวสำคัญเป็นอันดับที่ 5 โดยนักเรียนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดีในเรื่อง ครูควรปฏิบัติหน้าที่ในการสอนอย่างเต็มที่ มีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการสอน และมุ่งพัฒนาวิชาชีพให้กับนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ที่นักเรียนให้ความสำคัญน้อยที่สุดคือเรื่องการจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนซึ่งมีค่าต่ำสุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เปรอร์ไซวัล ไชมอนด์ (Percival Symonds, 1995, pp. 301-308) ซึ่งพบว่า ครูที่ดีต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถอธิบายบทเรียนให้นักเรียนเข้าใจได้เป็นอย่างดี

สอนอย่างเต็มความสามารถ รู้จักใช้สื่อการสอนที่เร้าความสนใจ และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อไม่ให้เด็กเกิดความเบื่อหน่าย และยังคงคล้อยกับ ปัญหา ทรงเสรี (2543) ซึ่งสรุปได้ว่า ครูมีอาชีพนั้นต้องจัดเนื้อหาสาระกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำ ได้คิดเป็นทำเป็น และส่งเสริมให้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง โรงเรียนและชุมชนได้

จากข้อค้นพบที่สอดคล้องกันดังกล่าวนี้แสดงว่า นักเรียนเห็นความสำคัญของคุณลักษณะดังกล่าว โดยต้องการให้ครูทำหน้าที่การสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และใช้กระบวนการพัฒนาผู้เรียนที่มีศักยภาพ ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพในอนาคตได้ ดังนั้น ครู ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน ต้องมีการพัฒนาวิชาชีพของตนเองให้มีความสามารถเพิ่มขึ้น และนำมาสร้างกระบวนการพัฒนาผู้เรียน โดยใช้รูปแบบ วิธีการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย เข้าใจปัญหา ทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อมุ่งพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ส่วนเรื่องการจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ซึ่งเป็นเรื่องที่นักเรียนให้ความสำคัญน้อยที่สุด จากข้อค้นพบดังกล่าวแสดงว่า นักเรียนไม่ได้เห็นความสำคัญในเรื่องดังกล่าวมากกว่าการที่ครูปฏิบัติหน้าที่การสอนอย่างเต็มที่และมีความกระตือรือร้นในการสอน เพราะการจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนต้องขึ้นอยู่กับเวลาและโอกาสที่ครูให้นักเรียน ได้แสดงความคิดเห็นว่าต้องการทำกิจกรรมใดที่นักเรียนสนใจ เช่น กิจกรรมชมรม กิจกรรมกีฬาและนันทนาการต่างๆ ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวเป็นเรื่องที่ดี เพราะเป็นการส่งเสริมให้เด็กกล้าแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้น กระบวนการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูควรมุ่งเน้นให้เด็กเป็นศูนย์กลางในการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการฝึกให้นักเรียนมีภาวะความเป็นผู้นำในการทำงานมากขึ้น

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

สาขาพาณิชยกรรม โรงเรียนมิตรพลพาณิชยการ ที่มีต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี

จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่มีต่อคุณลักษณะของครูที่ดี สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 นักเรียนเพศชาย และ เพศหญิง จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูที่ผู้สอนที่ดีทั้ง 5 ด้าน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักเรียนชายมีระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี สูงกว่านักเรียนหญิง ผลการวิจัยดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชายมีความต้องการและคาดหวังถึงคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดีมากกว่านักเรียนหญิง โดยส่วนใหญ่แล้วนักเรียนชายเป็นเพศที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์

แตกต่างจากเพศหญิงเป็นอย่างมากเมื่อเข้าสู่ช่วงของวัยรุ่น ซึ่งวัยรุ่นชายเป็นวัยที่มีปัญหาในเรื่องของการปรับตัวมากกว่าเพศหญิง โดยเฉพาะความก้าวร้าว และความต้องการความสนใจจากเพื่อนเพศตรงข้าม หรือบุคคลสำคัญต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ดังนั้น ครูเป็นบุคคลหนึ่งที่เปรียบเสมือนผู้ปกครองของนักเรียน เพราะเมื่อนักเรียนมีปัญหาที่ไม่สามารถแก้ปัญหาคด้วยตนเองได้ นอกจากพ่อหรือแม่แล้ว ครูยังเป็นบุคคลหนึ่งที่นักเรียนให้ความไว้วางใจมากกว่าบุคคลอื่น และเชื่อว่าจะให้คำปรึกษาที่ดีให้กับตัวเองได้เสมอ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ความคิดเห็นของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน แต่ในความเป็นจริงแล้ว ทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ต่างก็ต้องการและคาดหวังให้ครูที่ทำหน้าที่สอนทุกคน เป็นครูที่ดี ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การสอนอย่างเต็มที่ และเต็มความสามารถ เพราะครูเป็นบุคคลที่สังคมให้การยอมรับในเรื่องการพัฒนาศักยภาพของคนให้มีการเจริญเติบโตและงอกงาม เพื่อที่จะช่วยพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน นักศึกษา ที่เป็นทรัพยากรของประเทศชาติ ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ นำไปพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

2.2 นักเรียนที่ศึกษาในระดับชั้นต่างกัน จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูที่ผู้สอนที่ดีทั้ง 5 ด้าน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับชั้น ปวช. 3 มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ด้านความรัก ความเมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ให้กำลังใจ สูงกว่าความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1 นักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับชั้น ปวช. 3 มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ด้านการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามสูงกว่าความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 2 นักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับชั้น ปวช. 3 มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจาใจ สูงกว่าความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1 และระดับชั้น ปวช. 2 นักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับชั้น ปวช. 3 มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ด้านการไม่กระทำความผิดเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ สูงกว่าความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1 และระดับชั้น ปวช. 2 และนักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับชั้น ปวช. 3 มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ด้านการให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาคโดยไม่เรียกร้องหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ สูงกว่าความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1 และระดับชั้น ปวช. 2 ผลการวิจัยดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นที่แตกต่างของนักเรียนในระดับชั้นต่างกัน ที่มีต่อคุณลักษณะของครูผู้สอน บ่งบอกถึง ความต้องการและคาดหวังให้ครูผู้สอนมีคุณลักษณะที่ดีในระดับมากในทุกด้าน โดยเฉพาะนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช. 3 ที่มีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี สูงกว่า

นักเรียนระดับชั้น ปวช. 1 และ ปวช. 2 นั้นหมายถึงว่า ประสบการณ์ที่นักเรียนได้รับมาในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา นักเรียนได้เรียนรู้พฤติกรรมและคุณลักษณะของครูผู้สอนในโรงเรียนมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งในบางเรื่อง นักเรียนต้องการให้ครูมีคุณลักษณะที่ดีเพิ่มขึ้น ซึ่งแตกต่างกับนักเรียนที่เข้ามาเรียนรู้พฤติกรรมของครูผู้สอนยังไม่ครอบคลุม ถึงแม้ว่านักเรียนในแต่ละระดับชั้นจะมีความคิดเห็นแตกต่างกัน แต่ความคาดหวังที่นักเรียนทุกคนต้องการอยากได้รับจากครูผู้สอนคือการได้รับการศึกษาจากครูที่รักและเข้าใจ มีเมตตาต่อศิษย์ มีจรรยาบรรณต่อนักเรียนและปฏิบัติหน้าที่ของครูในฐานะแม่พิมพ์ของชาติอย่างจริงใจ

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียน เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาพาณิชยกรรม โรงเรียนมิตรพลพาณิชยการ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ผลการวิจัยพบว่า ครูควรให้ความรักและเอาใจใส่นักเรียนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน มีความสุภาพอ่อนโยนเป็นแบบอย่างที่ดีกับศิษย์ และให้ความเป็นกันเองกับลูกศิษย์โดยเสมอภาค ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เฉลียว บุรีภักดี (2520, บทคัดย่อ) สรุปว่า คุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดีควรประกอบด้วย การตั้งใจสอน เข้าใจเด็ก และเป็นกันเอง ยุติธรรม ตรงเวลา เสียสละ และมีเมตตาธรรม และยังสอดคล้องกับ วันดี วุฒิภัก (2522, บทคัดย่อ) สรุปว่า คุณลักษณะของครูที่ดี ควรใช้ภาษาชัดเจน พุดจาสุภาพเรียบร้อย ใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมกับนักเรียน ให้ความสนิทสนมแก่นักเรียนรักและเมตตานักเรียนโดยทั่วหน้า

จากข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดีในทัศนะของนักเรียน โดยเฉพาะในเรื่องของความรักความเมตตา และเอาใจใส่นักเรียนอย่างเท่าเทียมกัน ให้ความเป็นกันเอง และเป็นแบบอย่างที่ดีกับศิษย์ สรุปได้ว่า นักเรียนคาดหวังให้ครูผู้สอนมีบทบาทและหน้าที่ในการเป็นผู้ปกครองอีกคนนอกเหนือจากพ่อและแม่ เพราะนอกจากจะให้ความรู้และทักษะต่างๆ ในการดำเนินชีวิตแล้ว นักเรียนเปรียบเสมือนลูกที่ต้องการให้ผู้ปกครองในโรงเรียน ซึ่งหมายถึงครูผู้สอน ให้ความช่วยเหลือ แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ให้ความเป็นกันเอง เพราะในสถานศึกษา จะมีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา คอยช่วยเหลือและแนะนำเมื่อนักเรียนเกิดปัญหา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้าใจนักเรียน รู้จักรับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้นักเรียน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ครูได้ทำหน้าที่พัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในทุกด้าน ทั้งทักษะกระบวนการและคุณลักษณะของนักเรียน ดังนั้น ครูไม่ควรจะให้ความสำคัญกับการพัฒนานักเรียนให้เก่งในด้านทักษะทางวิชาการเท่านั้น แต่ควรจะไปศึกษาเพื่อรับรู้ปัญหาของนักเรียนเป็น

รายบุคคลและกลุ่ม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ให้นักเรียนสามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดีตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรม โรงเรียนมิตรพลพัฒนศึกษา ได้ข้อเสนอแนะในการวิจัยดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ มีดังนี้

1.1 คณะกรรมการบริหารของโรงเรียนควรนำผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่มีต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเห็นความสำคัญของคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดีอยู่ในระดับมากทุกด้าน จากข้อสังเกต ผลการวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม ซึ่งทำให้รู้และเข้าใจถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดีในด้านต่างๆ ตลอดจนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียน ที่มีต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี ดังนั้น ฝ่ายบริหารงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรจัดประชุมชี้แจงและวางแผน กำหนดเป็นนโยบายเพื่อนำไปสู่ระดับการปฏิบัติอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง ให้นุเคราะห์และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง มีความตระหนักและเห็นความสำคัญ พร้อมทั้งจะนำไปปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน มีความร่วมมือ ร่วมใจ ในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและจริงจังเพื่อการพัฒนาครูผู้สอนในโรงเรียนให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการ ซึ่งก็คือนักเรียน และผู้ปกครอง รวมทั้งบุคลากรในชุมชนต่างๆ อีกด้วย

คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ต้องสนับสนุนส่งเสริมและเห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร ควรส่งเสริมงบประมาณสนับสนุนด้านการศึกษา อบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการของครูผู้สอน ให้มีการพัฒนาทักษะทางด้านวิชาชีพครู รวมทั้งเทคโนโลยีให้มีศักยภาพและมีมาตรฐานเพิ่มขึ้น เป็นที่ยอมรับของนักเรียน ผู้ปกครอง และบุคคลทั่วไป

1.2 คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ควรนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับการพัฒนาคุณภาพบุคลากรครูสายผู้สอนของโรงเรียน โดยฝ่ายบริหารงานบุคลากรโรงเรียน ควรจัดอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนาวิชาชีพของครู โดยการวางแผนดำเนินงานการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และสายวิชาชีพต่างๆ ที่มีความสำคัญ มีการนิเทศการสอนเป็น

ประจำทุกภาคเรียน มีการประเมินครูผู้สอนโดยผู้เรียน และนำผลการประเมินไปพัฒนาคุณภาพของครูให้สามารถปฏิบัติหน้าที่การสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ระดับชั้นปีที่ 1 และระดับชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี สาขาบริหารธุรกิจ โรงเรียนมิตรพลพาณิชย์การ

2.2 ควรศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่มีต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนในสาขาบริหารธุรกิจ โรงเรียนมิตรพลพาณิชย์การ จำแนกตามระดับชั้นปีที่ 1 และระดับชั้นปีที่ 2

2.3 ควรศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมิตรพลพาณิชย์การ ทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช) ในระดับปวช. 1-3 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส) ในระดับ ปวส. 1-2 ให้ครบทั้ง 5 ชั้นปี

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์